

Restauratieproject 16m2, een verslag

Van Heemskerckschool Paterswolde, voorjaar 2006

12 juli 2006, Jachthaven de Zuidwesthoek in Haren

Restauratieproject 16m 2, een verslag

Van Heemskerckschool Paterswolde, voorjaar 2006

Nadat het DAS-project (De Andere Stroom) was afgesloten viel de mogelijkheid tot praktijkwerk voor de leerlingen op onze school voor een deel weg. Dit proberen we op te vangen door het organiseren van dit project: het opknappen (zeg maar gerust restaureren) van een 16m2. Een zeilboot ook wel bekend onder de naam BM-er.

De aangeschafte boot heeft veel werk nodig. Alles onder de waterlijn zal moeten worden vervangen. Dit betekent veel experimenteren, ontdekken en er zal wel eens iets niet direct lukken. Maar uiteindelijk zullen we eind juni op het Paterswoldse meer kunnen varen. Op deze site volgt een verslag van de vorderingen aangevuld met foto's, die gemaakt zullen worden tijdens het project. Ook de leerlingen krijgen de kans verslag te doen op de site.

Dankwoord

Veel mensen van binnen, maar ook buiten de school hebben zich ingezet. Vanaf deze plaats wil ik graag de volgende mensen bedanken:

- Roel Nijdam de botenbouwer uit Bunne. Kort gezegd, zonder hem had de boot nu niet in het water gelegen. Al zijn adviezen, tips en materiaal hebben geholpen bij dit succes.

- Jachthaven de Zuidwesthoek, eigenaar en medewerkers hebben meegedacht en steun verleend waar zij konden.
- Zlatko, op het kritieke moment aanwezig.
- Collega's met name Ton en Diederik (al kwamen zijn adviezen vaak nadat we al een tijd hadden staan zwoegen, ze waren niet minder waardevol). Ook extra dank aan Gerrie, die bij het zware werk bereid was om mee te helpen. Dank aan de rest voor hun geduld en het omgaan met mijn verstrooidheid aangaande de rest van de schoolorganisatie in de laatste weken. John en Ties, de beul van Muntendam, voor hun inzet en Ties z'n onmetelijke kracht.
- En natuurlijke alle leerlingen, elk op hun eigen manier en met hun eigen bijdrage: Berislav, Tom, Thomas, Mark, Henk, Michel, Carlos, Josta, Guido, Jarno, Leon, Jacob, Jos, Ruslan, Dyan, Bogdan, Darius, Jeffrey, Rienk, Ferdi, Nick, Lex and last but not least Mischel S.

Het begin

Na de aanschaf van een 16m2 in 2005 liep het project vast. Het bleef onduidelijk hoe we de zaak moesten financieren. Dit is begin 2006 wel gelukt en er is toen ook een betere boot aangeschaft.

Boven de waterlijn moet de boot gelakt en kunnen we de boot verfraaien, maar herstelwerkzaamheden zijn daar eigenlijk niet nodig (op de mast na).

Onder de waterlijn moeten alle latten (een 16m² heeft een houten huid, opgebouwd uit mahonie latten van 20x15) worden vervangen. Evenals de kielbalk en buitenkiel. Binnen in het schip zullen we 5 wrangen moeten vervangen (balken op de bodem van het schip).

27 t/m 31 maart

In de eerste week hebben we een stelling gemaakt waar alle materialen van de boot in kunnen liggen. Het doel daarna is om alle losse

onderdelen voor zover mogelijk klaar te maken en klaar en gelakt op te slaan. Ondertussen informeren we naar het werk en de mogelijkheden die we hebben om de boot te restaureren.

3 t/m 7 april

In week twee zijn we, na theorie over schuurpapier en schuren, aan het werk gegaan met de losse onderdelen. Giek, gaffel, mast, plankjes en vlonders zijn grondig geschuurd. Na het schuren zijn de verschillende onderdelen gelakt. Sommige onderdelen 3 maal, andere onderdelen tot 7 maal.

Rienk, Jeffrey en Bogdan halen de mast kaal

Thomas lakt de gaffel

Dyan lakt een vlonder voor in de kuip

Jacob maakt een peddel af

Een bezoek aan botenbouwer Roel Nijdam in Bunne heeft een schat aan informatie opgeleverd. We gaan op school proberen om uit de schijven boom (mahonie) latten te zagen. De lengte is meer dan zes meter! Na het zagen moeten alle latten (60 stuks ongeveer) hol/bol gefreesd worden en om de 12 centimeter ingeboord. Daarna kunnen ze op maat afgekort worden en op de nieuwe wrangen geplaatst. Naast de latten en de wrangen moeten we uit dezelfde plaat ook een

nieuwe kielbalk (100x23x5400) en buitenkiel zagen.

10 t/m 13 april

Week drie heeft een afronding opgeleverd van het lakken van de losse onderdelen. De leerlingen hebben hier enthousiast aan gewerkt. Naast de werkzaamheden aan de boot is er begonnen met de theorie en de oefenopdrachten praktijk. De leerlingen hebben allemaal een stuk vuren gekregen

waarmee ze diverse bewerkingen uit moeten voeren (aftekenen, zagen, beitelen, vijlen en schuren).

Op vrijdag is de boot omgekeerd om te kunnen werken aan de huid. Als eerste zal het rotte middenstuk weggezaagd worden.

De bedoeling is om op vrijdag 21 april het hout te halen, zodat het nog een week kan drogen

Het polyester middenstuk

in het eigen lokaal, voordat we het gaan zagen. Eind mei moet het timmerwerk klaar zijn.

18 t/m 21 april

Deze week zijn we naast de praktijkoefeningen verder gegaan met het kaalhalen van de boot.

Mark markeert met boorgaten de 'rotte' lijn

Berislav zaagt het rotte gedeelte uit

Mark ook

Het afbikken van het polyester van de goede latten door Henk en Berislav

Het grootste gedeelte is verwijderd, Henk bikt stug door

De rotte latten zijn verwijderd, samen met drie van de vijf wrangen

Het grote polyester middenstuk is verwijderd en de leerlingen zijn verder gegaan met het afbikken van de polyesterlaag. Dit gaat gestaag, maar goed. Ook zijn de laatste onderdelen gelakt. De gelakte onderdelen liggen veilig opgeslagen in de kelder en kunnen later zo gemonteerd worden op het schip.

Het is gelukt om alle rotte en slechte delen van het schip te halen.

De contacten met de botenbouwer, Roel Nijdam uit Bunne, verlopen erg goed. Hij geeft

veel advies en heeft voldoende mahonie liggen om de latten te kunnen zagen.

24 t/m 28 april

Het hout is binnen! 3 plakken boom (mahonie) van 7 meter bij 80 cm en 28 mm dik. Bijna niet te tillen. We zijn begonnen met het maken van de zaaginrichting. De zaagtafel wordt ingeklemd tussen werkbanken en alles moet zeer stevig staan gezien de grote krachten die er op de tafel komen. Met zes man sterk hebben we de eerste 14 latten kunnen zagen.

Jeffrey, Berislav, Mark en Thomas bezig met het zagen van de latten

Het gaat erg zwaar. De plaat schuift maar moeilijk over de werkbank. We hebben er ongeveer 50-55 nodig. Daarnaast hebben we de kielbalk uitgezaagd. Deze lat loopt van de steven tot aan de spiegel en verbindt alle spanten en dient om de kiel van het schip goed te kunnen bevestigen. Uit het vorige schip hebben we een hulpbalk kunnen halen, welke de krachten van de kiel nog beter verdelen over het schip.

8 t/m 12 mei

Grote dank gaat uit naar collega van Wijk! Of we misschien ook wielen onder de plaat konden leggen, waardoor deze zou rollen i.p.v.

schuiven. (mooi op tijd, nadat hij ons eerst een dag heeft zien zwoegen)

Uiteindelijk hebben we de wielen niet gebruikt, maar zijn we met rondhoutjes gaan werken.

Wat een verschil! De plaat rolt over de bank en de latjes schieten uit de machine. Dit werkt een stuk beter.

Na het zagen van de latten moeten deze voorgeboord worden. Om de 12 cm een gat van 2.5 mm voor de spijkers. Dit houdt in dat we grofweg 55 gaten per lat moeten boren. Maal 50 latten maakt een aantal van 2750 gaten. De leerlingen werken goed georganiseerd en rustig door.

Thomas over het zagen en boren (en het project)

Het boren was een groot succes. Het ging als een speer. Met een boormachine en stuk of 2400 gaatjes boren . Iedereen deed erg zijn best. Iedereen was ook bij de les. De boor die we gebruikten was 0,4 mm . Er waren ongeveer 10 boortjes. Dat was ook wel nodig want er zij er 4a 5 geknapt. Het zagen vond ik rotwerk het moest heel recht . dat was ook wel nodig anders loopt de boot vol met water. Na ja dat is logisch. Nu nog maar wachten tot ze gevreesd kunnen worden. Ook is deze week het eikenhout besteld voor de wrangen. De houtzagerij heeft het erg druk, maar verwacht binnen twee weken te kunnen leveren.

15 t/m 19 mei

Alle latten zijn gezaagd en geboord. Ze moeten nu nog tweemaal langs de frees. Eenmaal voor een bolle kant en eenmaal voor de holle kant. Ook dit blijkt zwaar te lopen, maar met vereende krachten lukt het om alle latten erdoor te krijgen. We zijn iets te zuinig geweest, een aantal breken omdat we toch wat spinthout (buitenste hout van de stam, levende cellen toen de boom gekapt werd) meegezaagd hebben. Deze latten kunnen we niet gebruiken over de hele lengte van het schip. We gebruiken het hier en daar als vulhout. Het lukt deze week om alle latten bol te frezen. Het instellen neemt veel tijd, maar daarna loopt het soepel.

De houtzagerij geeft aan dat het iets langer gaat duren. Dat vertraagt en het schema schuift een week op. (we houden een uitloop over van twee weken)

Ondertussen denken we na over een buitenconstructie. Op het moment dat de romp klaar is moet het schip naar buiten om in elkaar gezet te worden. Daarna kan het gelakt. Het lukt niet om het schip binnen in elkaar te zetten en te lakken aangezien het schip dan

niet meer naar buiten kan (deur te klein). We denken aan een tijdelijke overkapping. (suggesties zijn welkom).
Volgende week zullen we ook actief moeten gaan werken aan de mast en kiel.

22 t/m 24 mei

Deze week (een korte i.v.m. Hemelvaart) lukt het alleen om de latten hol te frezen. We bundelen alle latten en leggen ze klaar in de stelling om verwerkt te worden. Eerst zal nu het rompgedeelte bij de spiegel vervangen moeten worden voordat we de latten kunnen plaatsen. Ook moeten natuurlijk eerst de wrangen maken en plaatsen. We hopen dat het hout volgende week klaar zal zijn.

30 mei t/m 1 juni

Gelukkig heeft de houtzagerij de eikenhouten balken klaar. Van Roel Nijdam hebben we de mallen gekregen voor de wrangen zodat we niet alles van tekening over hoeven te nemen. Gezien de tijd kiezen we ervoor de mallen te gebruiken. Het lukt om de eerste dag 4 van de 5 wrangen uit te zagen. Na het zagen zal er uit het middenstuk een gedeelte gehaald moeten worden waar de kielblak invalt. Ook moet er

een deel in gekapt voor de bevestiging aan de spanten. Het doel zal zijn om de wrangen vrijdag geplaatst te hebben. Naast het werk aan de wrangen wordt er gewerkt aan de

spiegel. Een deel van de spiegel wordt vervangen door de spiegel van het andere schip.

Hier is het nieuwe, dikkere, gedeelte geplaatst op de binnenkant van de spiegel. We krijgen hierdoor een stevig stuk om de latten op te bevestigen.

Michel over het zagen van de wrangen (en het project)

Ik vond het zagen van die wrangen hartstikke leuk het was wel moeizaam maar het wordt dan ook wat. Ik zou heel graag willen zijlen maar dan moet ik er ook wel wat voor doen maar dat vind ik niet zo erg. Ik vondt het leukste het zagen van de latjes en het vreezen van die latjes dat vondt ik het leukste.

De leraar is ook heel aardig hij kan soms wel wat boos en onaardig zijn maar dat is ook alleen maar als de leerlingen ook niet aardig zijn.

De leerlingen zijn soms wat sacherijnig maar dat hoort er bij vindt ik zelf.

Ik hoop dat de boot eind juni klaar is want dan kunnen we dit schooljaar nog zijlen.

Ik wens de mensen veel plezier hebben met de boot en succes.

Michel.

2 juni

Het is gelukt! Alle wrangen zijn geplaatst! Het is zelfs gelukt om de kielbalk te bevestigen. Jammer alleen dat we er later achterkomen dat we de buis voor de roerkoning niet

geplaatst hebben. De kielbalk zal achter dus losgehaald moeten worden om later het roer door het schip te krijgen. Dit is een klusje voor in de vakantie en moet niet al te veel tijd in beslag nemen.

De nieuwe eiken wrangen en mahonie kielbalk

5 t/m 9 juni

Doorvoer voor het roer gemaakt. Volgende week weer verder met de leerlingen.

12 t/m 16 juni

Het echte werk gaat beginnen. De latten moeten erop. Voordat we daar mee kunnen beginnen, moeten we het stuk bij de spiegel

herstellen en de beschadigingen bij het achterstuk oplossen.

We maken nieuwe passende latten in het achterstuk. Hiervoor plaatsen we twee tussenspanten tussen spant 1 en de spiegel. In verstek zagen we het rotte stuk eruit. Hierna kunnen we de latten bevestigen tussen spiegel en goed hout. Dit neemt erg veel tijd. Naast

het werk aan de romp wordt er hard gewerkt aan de mast. De mast vertoont erg grote scheuren (40 cm lang, 1 cm breed en 2 cm diep). We besluiten deze te vullen met een mengsel van epoxy en eikenzaagsel. Dit werkt erg goed. De mast ziet er na één behandeling

al stukken beter uit. Na de tweede behandeling zijn de scheuren goed dicht en kan de gehele mast 3 maal in epoxy. Epoxy is niet bestand tegen zonnestralen, zodat daarna de mast 3 keer gelakt wordt.

Het te vervangen rotte stuk

Het geplaatste tussenspannt waarop we de nieuwe latten kunnen bevestigen

Op vrijdag hebben we de latten aan stuurboord kant erin (de korte stukjes). We beginnen met de latten over de hele lengte. Dit is even zoeken, maar na een paar hebben we de slag redelijk te pakken. Het lukt om in totaal 13 latten aan stuurboord te bevestigen (van de 21). We maken ons zorgen over het aantal latten. (We hebben redelijk krap gezaagd en kunnen er nu alleen het beste van hopen. Alternatief is het opnieuw inrichten van

de zaaginrichting en daarna frezen, maar dat gaat veel tijd in beslag nemen).

Naast het werk aan de boot zelf, werkt Mark zelfstandig aan de mick (staander om de giek en mast op te vangen bij motorvaart of bij liggen). Hij bedenkt zelf hoeveel staal hij nodig heeft en last binnen een half uur een prachtig exemplaar in elkaar.

Al met al een zeer geslaagde week.

Het blijkt voor de jongere VSO leerlingen (12,13 jaar) te moeilijk. De werkzaamheden moeten zeer nauwkeurig uitgevoerd worden. Ook vergen sommige verrichtingen teveel kracht. Ze zullen bij het aflakken weer veel nuttig werk kunnen doen.

19 t/m 22 juni

Erop of eronder. Het schema is als volgt: deze week alle latten erin (inclusief twee halve manen om de bodem af te sluiten), dit moet donderdag klaar. Op vrijdag romp schaven en schuren, boot naar buiten onder een tent (die we ook vrijdag moeten bouwen). Dan moet de boot zeven maal gelakt (in één week), zodat hij volgende week gekeerd kan worden en op de trailer gezet.

Het werk is zwaar, maar er wordt zeer gemotiveerd gewerkt. De motivatie stijgt zelfs zo hoog dat er voor de dinsdagavond (van 19.00 tot 22.00) voldoende leerlingen zijn die mee willen helpen met het volbouwen van de bodem. Uiteindelijk hebben we aan één leerling voldoende, maar het geeft wel de betrokkenheid van de leerlingen aan. Het lukt om op dinsdagavond om 21.55 de laatste lat erin te krijgen. Wat overblijft zijn de twee halve manen. Deze zijn iets groter dan voorgeschreven aangezien we twee latten te weinig hebben gemaakt.

Woensdag valt uit i.v.m. een studiedag, maar op donderdagochtend is het schip dicht. Vroeg naar bed, want morgen wordt het alles of niets. Ook de naam is geleverd en zal volgende week geplaatst kunnen worden.

vrijdag 23 juni

Een grote groep bij elkaar getrommeld om al het werk gedaan te krijgen. Een deel van de leerlingen gaat bezig met het bouwen van de tent. Daarvoor moeten vier palen geplaatst worden en er moeten houten haringen gemaakt worden. We bevestigen een lengte van het dekzeil (9x5 meter) aan de dakgoot (met dank aan kinderdagverblijf Ieniemienie) en spannen het zeil daarna af over de vier palen, waaraan een aantal lange latten zijn bevestigd. Het werk gaat erg goed. Daarnaast wordt er gewerkt aan de romp van de boot. Het schaven gebeurt door één van de twee vakmensen die op vrijdag helpen. Leerlingen schuren daarna de boot glad.

Om half één wordt het grootste gedeelte van de school gemobiliseerd om de boot naar buiten te tillen. De kiel zit er nog niet onder dus het gewicht valt mee (ongeveer 350 kg). De boot moet op z'n kant door de deur (die er gemakshalve maar even uit wordt gehaald). Binnen een kwartier ligt de boot onder zeil. We beginnen de grootste kieren te vullen met epoxy (deze kieren zijn zo groot dat ze niet dicht zullen trekken door de werking van het hout). Dit zijn de kieren tussen de twee halve maantjes en de latten. Om twee uur is het werk gedaan en de epoxy nagenoeg op.

zaterdag 24 juni

Hoewel de leerlingen bereid waren te helpen, mogen ze toch wel wat vrije tijd hebben. Vandaag de boot glad geschuurd van epoxy. Al het hout moest weer zichtbaar worden, daarna

de boot voor de eerste maal gelakt met 25% verdunde bootlak.

zondag 25 juni

Gezien het strakke lak- en bouwschema tot de doop geen rust. Vandaag de boot licht opgeschuurd en met 10% verdunde lak gelakt. Morgen mogen de leerlingen weer.

maandag 26 juni

Rustig begin, de grote druk (tot vrijdag) is er af, elke dag de boot lakken neemt ongeveer een uur. Daarnaast beginnen we met het opruimen van het technieklokaal, want het lijkt, na de hectische dag van vrijdag, wel of er een bom ontploft is.

Al met al doen we rustig aan. Aan het eind van de dag de naam op het schip geplakt, iets wat direct erg veel uitstraling tot gevolg heeft. Tussendoor nog even naar de Zuidwesthoek (jachthaven) geweest voor het bestellen van blokjes, lijnen, schoten en vallen. Ze denken gelukkig mee en kijken naar tweedehands. Morgen een margedag, maar gelukkig zijn er weer leerlingen die willen komen om de boot te lakken.

Dinsdag 27 juni

Helaas verslapen de leerlingen zich, zodat er in de lunchpauze gelakt kan worden. Dit neemt maar een kwartiertje en het ziet er weer goed uit. 's Avonds nog een flinke laag anti-fouling en morgen weer de leerlingen.

Woensdag 28 juni en donderdag 29 juni

Licht schuren en lakken, daarna een poging doen om het technieklokaal weer op orde de

krijgen. Dat kost meer moeite dan het werk aan de boot op dit moment. Op donderdag wordt er nogmaals gelakt, zodat morgen de boot gekeerd kan worden op de trailer. Het lijkt erop alsof het schema gehaald gaat worden. Morgen zal een belangrijke dag zijn.

Vrijdag 30 juni

Een drukke dag, voornaamste is het omkeren van de boot op de trailer. Daarna moeten de vlonders er passend in en moeten de volgende onderdelen geplaatst en bevestigd: nagelbank, mastspoor, mastwangen, hennegatkoker, roer, mick-koker en vooral de kiel.

We beginnen met de kiel want dat wordt de grootste klus. Na het boren van de gaten, lijkt het te passen, maar het gietijzer geeft niet mee. Uiteindelijk met een dubbele krik en veel mensen krijgen we de kiel redelijk op z'n plaats. Echt tevreden zijn we er niet mee, maar we nemen de gok. Veel kit moet het waterdicht houden. Gelukkig zijn de metalen sluitplaten (80x80x8 met een 16mm gat in het hart) keurig op maat gemaakt door de metaal jongens die een traject volgen op het Noorderpoort college. Dank gaat uit naar hen en het Noorderpoortcollege. Na het plaatsen van de kiel, gaat de mastinstallatie een stuk beter. De schroefgaten worden keurig gedicht met proppen. Het geheel krijgt zowaar een professionele uitstraling. Om half twee is het mooi geweest (en dertig graden). We ruimen op en sluiten de dag af.

Zaterdag 1 en zondag 2 juli

Ondanks het schema wordt er deze dagen niet gewerkt. Ik beperk me tot een lijstje van de

zaken die op maandag moeten gebeuren (allemaal!!). De lijst wordt langer dan verwacht.

- Romp nalopen op kieren (vrijdag bij het plaatsen van de kiel hebben we in ieder geval één gat gezien, welke water door zal gaan laten.
- Eiken lat om vlonder achter te steunen plaats
- Klampen plaats (houten kikkers, door de leerlingen zelf gemaakt)
- Proppen plaats in de nagelbank en mastkoker
- Proppen afzagen
- Dekrand schuren (is vrijdag gevuld)
- Binnenkant romp vrij maken van lijm voor het lakken
- Binnenkant schuren
- Hennegatkoker vastzetten
- Klamp maken (1 klamp had een verkeerde houtnerfrichting, waardoor hij snel zou knappen)
- Dek schuren
- Dek schoonmaken
- Dek lakken
- Binnenkant lakken
- Binnenkant beitsen
- Achterluikje plaats (moet op maat gemaakt worden)
- Naar de Zuidwesthoek voor beslag en tuigage

Maandag 3 juli

Het gaat geweldig. Zo moeizaam als het vrijdag ging, zo goed gaat het nu. Ondanks het warme weer, wordt er fantastisch gewerkt. De hele lijst wordt afgewerkt (behalve het lakken

en beitsen van de binnenkant, maar daar had ik stiekem ook alleen maar op gehoopt). De verschillende werkzaamheden worden goed opgepakt. Iedereen lost elkaar goed af en gaat enthousiast verder. Ook de jongere leerlingen participeren er weer op los. Als we zo door gaan dan kunnen we met z'n allen vrijdag naar de tewaterlating kijken. We gaan proberen de boot van de helling in het water te krijgen i.p.v. takelen.

Dinsdag 4 juli

Het werk van gisteren wordt afgemaakt. De boot wordt van binnen gelakt (tot de waterlijn) onder de waterlijn komt aan de binnenkant beits, in de mooie kleur blauw. Op advies van Roel Nijdam gebeurt dit zeer verdund, zodat enkele kieren nog dicht kunnen lopen. Dit blijkt een goede tip, want hier en daar verschijnen er inderdaad blauwe druppels onder de boot. Het werk gaat heel goed en om half twaalf zijn we klaar met beitsen en lakken. We hebben inmiddels blokjes en stagen, dus we kunnen de giek afmonteren. De gaffel ligt bij de jachthaven voor het aanzetten van nieuw staalraad.

Woensdag 5 juli

Ook vandaag wordt de boot eenmaal van binnen gedaan. We gebruiken nu minder verdunde beits en het schip lijkt goed waterdicht te worden. We gaan vrijdag een spannende dag tegemoet. Na enig overleg met de jachthaven gaan we vrijdag toch takelen. De kans dat de boot water gaat maken is groot (dat hoort namelijk zo) en dan is het handig dat er banden omheen zitten om ervoor te

zorgen dat de boot niet op de bodem komt te liggen.

Donderdag 6 juli

De laatste dag op het droge. De boot wordt nog één keer in de anti fouling gezet en het dek wordt een laatste keer gelakt.

Vrijdag 7 juli

Vandaag gaat het gebeuren. De mast wordt gemonteerd (liggend) en we breken de tijdelijke tent af. Om 10.00 gaat het richting haven. Helaas rijden we met trailer plus boot over de spiegelreflexcamera dus de foto's van het evenement ontbreken. Om half elf wordt de boot van de trailer getakeld en in het water gelaten. De vlonders liggen nog in het schip dus we zien niet direct hoeveel water er binnen stroomt. Na vijf minuten halen we ze weg en er komt inderdaad wel water binnen. De medewerkers van de jachthaven zijn zeer positief. Vorige keer liep een schip binnen twee minuten zo vol dat het tot aan het dek onder ging. Onze boot heeft na drie kwartier 10 cm water gemaakt en dat is keurig. De boot blijft vannacht in de banden hangen, zodat we morgen weten hoe het ervoor staat.

Zaterdag 8 juli

Om half tien aanwezig op de jachthaven. De boot staat 35 cm onder water en hangt strak in de banden. Na een half uur hozen is het water eruit en kan de boot naar de ligplaats. Het is prachtig kalm weer dus we (Tim van drie en ikzelf) peddelen lekker rustig verder. Het sturen gaat wat lastig aangezien het roerblad niet recht op de helmstok staat. (hier

kwamen we woensdag achter en er was geen tijd meer om dat te veranderen). We zullen dat moeten verbeteren als de boot al in het water ligt.

Op de ligplaats aangekomen leggen we het schip goed vast, zodat het niet naar de bodem kan. Morgen maar weer even kijken. Daarnaast rest er in het weekend het fijne klusje om lijnen en lussen te takelen. Een minder leuk werkje, maar het bespaart wel veel geld.

Zondag 9 juli

25 cm hozen. Er blijft redelijk wat water binnenkomen.

Maandag 10 juli

Nog twee dagen te gaan! Eigenlijk maar één, want morgen is er sportdag dus kunnen we niet veel doen. Het schip moet vandaag dus klaar. Dat betekent dat al het tuig er op moet. Hiervoor moet er 's middags nog het nodige uit Groningen komen.

Overdag is er behalve de boodschappen niet veel te doen. De winkels zijn in Groningen pas om 13.00 open. Tegen de tijd dat ik terug ben, moeten de leerlingen naar huis.

's Avonds is er meer te doen. Gelukkig is Ton bereid om te helpen met optuigen. Aangekomen blijkt er weer redelijk wat water te staan. Ton wil wel even prutsen en repareert in twee uur tijd de drie belangrijkste (grootste) gaten. Zelf maak ik de laatste stagen, lijnen en vallen vast. Tot slot rijgen we het grootzeil in. Om 23.00 kunnen we stellen

dat het schip woensdag kan varen. Wat rest is de borgbout bij de mast. Dat blijft staan tot woensdagochtend.

Dinsdag 11 juli

Op weg naar de sportdag even met de leerlingen langs de boot. Ton heeft niet voor niets gewerkt! Er staat nauwelijks water in de boot. Wat een verschil! Dat scheelt morgenochtend weer een kwartier.

WOENSDAG 12 JULI !

We hebben vorige week een persbericht uitgedaan en dat is niet onopgemerkt gebleven. Ik ben om 7.00 uur in de mediacentrale voor de eerste media actie van de dag. Een live interview met radio Noord in het ochtend programma met Eddy Pasveer. Het is een goede ontvangst en een ontspannen begin. Om half acht snel terug naar school om de losse onderdelen in te laden (vlonders, kastplankjes en fok). Gelukkig is Michel vroeg op school en om half negen zijn we bij de boot. We hoeven nauwelijks te hozen.

Al snel komt er nog meer hulp en we brengen de boot naar de plaats waar hij zal worden gedoopt. Jorn lukt het om de vlaggetjes te bevestigen. Wij zetten de borgmoer nog even vast zodat we eventueel een stukje kunnen zeilen (mocht het gaan waaien, want het is nu windstil).

Om half tien komen de eerste groepen van school. De cameraman van TV Noord is dan al een half uur aan het filmen. Verder zijn Radio Drenthe, Radio Loep, Dagblad van het Noorden en Dorpsklanken (lokale krant) aanwezig. Media aandacht genoeg. Dit geeft het duidelijk wat extra's. Gelukkig zijn er ook veel ouders en grootouders van bouwers.

Wethouder Frieling van Tynaarlo is mooi op tijd aanwezig om, na een speech vol zeiltermen, de kurk van de fles te doen knallen en met een: 'Ik wens u, de Van Heemskerck, en uw bemanning een behouden vaart, is de doop van het schip een feit.

Wethouder Frieling houdt zijn toespraak

Jeroen Zijlstra wordt geïnterviewd

De eerste tocht met de Van Heemskerck

Er is voor iedereen wat drinken en het schip kan goed bekeken worden. De verslaggever van Radio Drenthe heeft de primeur en wil graag een stukje mee. Dat gaat met moeite, want ondanks de weinige wind liggen we aan lager wal, maar we komen weg. De cameraman van TV Noord draait ondertussen rustig door en ook de leerlingen

komen uitgebreid aan het woord. 's Avonds is bij Noord Nieuws een item over de hele happening en het ziet er goed uit. Ook de krantenartikelen en de andere uitzendingen zijn mooi om te zien en te luisteren. Al met al was het een zeer geslaagde dag.

Lex over het project

Nou we hebben de boot gerestaureerd ik ben er pas later dij gekomen want ik was de 1 keer niet gekomen en ik dacht dat je dan niet meer mee mocht helpen maar ik mocht gelukkig weer mee doen ik heb de hele onder kan geschuurd en gelakt een het dek geschuurd en gelakt en dat was het.

Jos over het project

Hallo ik ben jos en ik heb natuurlijk met het project mee geholpen en het was echt leuk om te doen en zoiets zou ik nog wel is willen doen. groeten jos

Nogmaals wil ik graag iedereen hartelijk danken voor alle inzet en meedenken aan dit project. Het was een fantastisch leerzaam project, niet alleen voor de leerlingen, maar ook voor de begeleiders. We hopen dat dit een vervolg kan krijgen in het komende jaar.

Jeroen Zijlstra
Projectleider 'Red een boot van de schroot'.
Van Heemskerckschool Paterswolde
050 – 309 71 15 / j.zijlstra@renn4.nl